

รูปแบบการปลูก พืชปุ๋ยสด ร่วมกับพืชหลัก

เพิ่มธาตุอาหาร และอินทรีย์วัตถุในดิน ตัดวงจรโรค แมลง และวัชพืช
รักษาความชื้นในดิน ลดการชะล้างพังทลายของดิน และเพิ่มผลผลิตพืช

กลยุทธ์ระบบการปลูก

- ต้องการ อนุรักษ์ดินและน้ำ
→ พืชคลุมดิน
- ต้องการ เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่
→ พืชแซม
- ต้องการ ลดการพังทลาย
บนพื้นที่ลาดชัน → พืชสลับเป็นแถบ
- ต้องการ พื้นฟูดินระยะยาว
→ พืชหมุนเวียน
- ต้องการ ใช้พื้นที่และ
ฤดูกาลให้คุ้มค่าสูงสุด → พืชเหลื่อมฤดู

แบบที่ 1 : การปลูกพืชคลุมดิน (Cover cropping)

พืชคลุมดินวงศ์ถั่วช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่พืชหลัก ส่งผลให้พืชหลักมีประสิทธิภาพ
ในการสังเคราะห์แสงสูงขึ้น และเติบโตเร็วขึ้น เช่น ยางพารากับถั่วมูคูลนา

แบบที่ 2 : การปลูกพืชแซม (Intercropping)

การปลูกพืชแซมอย่างเหมาะสมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่
ลดการแข่งขันระหว่างพืช และสร้างรายได้เสริมจากพืชแซม
โดยไม่กระทบต่อผลผลิตพืชหลักมากนัก เช่น ข้าวโพดกับถั่วเหลือง

แบบที่ 3 : การปลูกพืชสลับเป็นแถบ (Strip cropping)

การปลูกพืชสลับเป็นแถบเหมาะกับพื้นที่ลาดชัน ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำได้ดี
พร้อมทั้งเพิ่มผลผลิต เช่น ข้าวโพดหวานกับถั่วพุ่ม

แบบที่ 4 : การปลูกพืชหมุนเวียน (Crop rotation)

การปลูกพืชวงศ์ถั่วหมุนเวียนช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในระยะยาว
ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมี ช่วยตัดวงจรศัตรูพืช และเพิ่มผลผลิตพืช เช่น ข้าวโพดกับพืชวงศ์ถั่ว

แบบที่ 5 : การปลูกพืชเหลื่อมฤดู (Relay cropping)

ใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในรอบปี เพิ่มรายได้จากผลผลิตถั่ว
และลดต้นทุนการกำจัดวัชพืช เช่น ข้าวโพดกับถั่วเขียว/ถั่วพุ่ม